

A Legfelső Semmítő- és Ítélszék tárgyalja a Református Székely Mikó Kollégium visszaszolgáltatását

2018. 10. 09.

Újabb állomásához érkezett a Mikó-per. A büntetőjogi per lezárása után a restitúciós folyamat újra elindult. A Restitúciós bizottság elutasította az Erdélyi Református Egyházkerület (EREK) visszaszolgáltatási kérését, ezért az EREK bírósági úton kéri vissza jogos tulajdonát. A polgári per során a Brassói Ítéltábla első fokon az Egyházkerület érveinek meghallgatása nélkül döntött; pénteken, 2018. október 12-én a Legfelső Semmítő- és Ítélszék tárgyalja az Egyházkerület kérését.

A Legfelső Semmítő- és Ítélszék Bukarestben pénteken, október 12-én tárgyalja újra a Református Székely Mikó Kollégium restitúciójának az ügyét. A Brassói Ítéltábla első fokon az Erdélyi Református Egyházkerület restitúciós kérését elutasította, teljesen megalapozatlan módon, anélkül, hogy az Egyházkerület jogi érveit érdemben tárgyalta, elemezte, határozatában egyáltalán megemlítené volna.

Az elkobzott ingatlanok visszaszolgáltatásával foglalkozó bizottság az Egyházkerület restitúciós kérését 2016. április 21-én azzal az érveléssel utasította vissza, hogy a telekkönyvi nyilvántartásban a Református Székely Mikó Kollégium szerepel, ezért az Erdélyi Református Egyházkerület nem jogosult az ingatlant visszaigényelni, mert nem volt az ingatlan tulajdonosa. A Brassói Ítéltábla ezt a kérdést érdemben nem is tárgyalta, hanem azt mondta ki, hogy erről az iskoláról a református egyház lemondott a magyar állam javára, mert nem tudta azt fenntartani, és ezért ez az iskola a román állam tulajdona. Az igazságszolgáltatás eljárása nagyon is aggályos: a per jog alapelveit megszegte az Ítéltábla, amikor a per során soha fel nem hozott érvek alapján döntött, hiszen a védekezés lehetőségét megszüntette. A református egyház Sepsiszentgyörgyön valóban átadott a XIX. század második felében egy *elemi iskoláta* városnak, de az nem a Református Székely Mikó Kollégium volt, a két intézménynek egymáshoz semmilyen köze sincs.

A Református Székely Mikó Kollégium soha nem volt az egyháztól elkülönült jogi személy. A református egyházi jog ezeket az iskolákat az egyház szervezetrendszeréhez, az egyház testéhez tartozó, az egyház keretén belül működő, bizonyos szintű autonómiával rendelkező szervezetekként határozza meg. Az iskoláknak a református egyházi jog nem ismer el az egyháztól eltérő, külön jogi személyiséget. E jog az iskolákat egyenként nevesíti is.

A telekkönyvezés pillanatában hatályos jog (az Osztrák-Magyar Monarchia Erdélyben hatályos joga) soha nem adott jogi személyiséget ezeknek az iskoláknak. Sőt, 1911-ből az igazságügyminiszter Hivatalos Közlönyben megjelent rendelete kijelenti, hogy a református iskolára történő telekkönyvezés nem kérdőjelezi meg a református egyház tulajdonjogát, hivatalos értelmezését adva ennek a helyzetnek. Ez a telekkönyvezési mód egyébként általános volt: egyszerre jelzi az iskola felekezeti hovatartozását és a tulajdonos egyházat (református), az intézmény elnevezését (Székely Mikó) és kötelező oktatási rendeltetését (kollégium). Az iskola 1920 után sem nyert jogi személyiséget: a korabeli dokumentumok a református egyház tulajdonában álló iskolaként nevesítik.

A jogi személyekről szóló 1924. évi törvény szerint minden korábban létezett jogi személynek újra kellett regisztrálnia, amit a Református Székely Mikó Kollégium sem tett meg, mert nem volt külön jogi személyisége. A magánoktatásról szóló 1925. évi törvény pedig tételesen rögzítette, hogy a magániskoláknak, amilyen státussal a Református Székely Mikó Kollégium Romániában akkor működött, nincsen az alapító jogi személytől elkülönülő jogi személyisége. Ezért az államosítást is a református egyházzal szemben foganatosították, az államosító dekrétumban világosan szerepel, hogy a református egyház iskoláját veszi el a szovjet típusú diktatúra.

Az egyház, mint tulajdonos, alkalmas volt, hogy az államosítást vele szemben rendeljék el, de a restitúcióra már nem alkalmas. Ahogy Románia megvalósította alapvető politikai céljait, a NATO és az Európai Unió csatlakozást, ahogy enyhült a külső nyomás, hogy a restitúciót jogállami módon rendezze az állam, úgy állt le a restitúció folyamata és úgy fordult át az ellentétébe, az államosítást védő, restitúciót megtagadó eljárásba. Ez a vallásszabadság elvével is ellentétes, mert az egyház — kisebbségi körülmények között nélkülözhetetlen — társadalmi funkcióinak ellátását akadályozza meg.

A kommunista államosítások nem az emberek javára történő, jótékony újraelosztást céloztak, hanem olyan állami tulajdont hoztak létre, amelyeket a diktatúra saját hatalmának fenntartása érdekében hasznosított. Jelenleg a kommunista diktatúra visszaéléseinek reparációja leállt, mert a restitúciós bizottság és az igazságszolgáltatás jogi problémák valós elemzése helyett csak arra keres mesterséges érveket, hogy a restitúciót megtagadja.

Kálvin János szerint *„ha valakinek valamije van, az neki nemcsak úgy történetesen jutott osztályrészül, hanem a minden dolgok fenséges Urának osztogatásából; tehát senki birtokát gonosz fondorlattal úgy el nem tulajdoníthatjuk, hogy Isten elosztását meg ne sértenők”*.

Az államosítás az egyház javainak kényszerrel és gonosz fondorlattal történő eltulajdonítása, ezért a restitúciós folyamat leállása és céljaitól való eltérítése Isten elosztását sérti.

Az Erdélyi Református Egyházkerület elnöksége arra kéri tagjait, valamint mindazokat, akik a Református Székely Mikó Kollégium visszaállamosítását jogtalanak és veszélyesen igazságtalannak tartják, hogy hordozzák imádságukban a pénteki tárgyalást. Pál apostollal valljuk: *„Mert mi a Lélek által, hitből várjuk az igazságreménységét.”* (Gal 5,5)

